

CHAPTER - 1

ലോകത്തിന്റെ നെറുകയിൽ

1. "ഇന്ത്യയുടെ ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ വൈവിധ്യം രാജ്യത്തിന്റെ വ്യക്തിത്വം രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ നിർണ്ണായക പങ്ക് വഹിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ അഞ്ച് പ്രധാന ഭൂപ്രകൃതി വിഭാഗങ്ങൾ പട്ടികപ്പെടുത്തുക."

- ഉത്തരപർവ്വതമേഖല
- ഉത്തരേന്ത്യൻ സമതലം
- ഉപദ്വീപീയപീഠഭൂമി
- ഇന്ത്യൻ മരുഭൂമി
- തീരസമതലങ്ങളും ദ്വീപുകളും

2. ഉത്തരപർവതമേഖലയുടെ ഭൂപ്രകൃതിപരമായ വിഭാഗങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണെന്നും അവയുടെ സവിശേഷതകൾ വിവരിക്കുക.

ഇന്ത്യൻ ഉപഭൂഖണ്ഡത്തിന്റെ വടക്കും വടക്കുകിഴക്കും അതിർത്തിയായി ഉത്തരപർവതമേഖല സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഭൂപ്രകൃതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ മേഖലയെ മൂന്നായി തരംതിരിക്കാം:

ട്രാൻസ് ഹിമാലയം

- ഉത്തരപർവതമേഖലയുടെ ഏറ്റവും വടക്കേ അറ്റത്തുള്ള വിഭാഗമാണിത്.
- ഇതിനെ 'തിബറ്റൻ ഹിമാലയം' എന്നും വിളിക്കുന്നു.
- സമുദ്രനിരപ്പിൽ നിന്നുള്ള ഇതിന്റെ ശരാശരി ഉയരം 3000 മീറ്റർ ആണ്.
- ഇവിടുത്തെ കാരക്കോറം പർവതനിര ഹിമാലയത്തെ പാമിർ പർവ്വതക്കൂട്ടമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നു.
- കാരക്കോറം, ലഡാക്ക്, സസ്കർ എന്നിവയാണ് പ്രധാന പർവതനിരകൾ.
- ഏകദേശം 40 കിലോമീറ്റർ വീതിയും 965 കിലോമീറ്റർ നീളവുമാണ് ഈ വിഭാഗത്തിനുള്ളത്.

ഹിമാലയം

അവസാദശിലകൾ മടങ്ങി രൂപപ്പെട്ട ഹിമാലയത്തിന് സമാന്തരമായ മൂന്ന് പർവതനിരകളാണുള്ളത്: **ഹിമാദ്രി, ഹിമാചൽ, സിവാലിക്**

ഹിമാദ്രി:

- ഗ്രേറ്റർ ഹിമാലയം അല്ലെങ്കിൽ ഇന്നർ ഹിമാലയം എന്നറിയപ്പെടുന്നു.
- സമുദ്രനിരപ്പിൽ നിന്ന് ശരാശരി 6100 മീറ്റർ ഉയരത്തിലാണ് ഇത് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്.
- ഈ പർവതനിരയുടെ വീതി ഏകദേശം 25 കിലോമീറ്ററാണ്.
- ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന കൊടുമുടികളുള്ള ഇവ മഞ്ഞുമൂടിയ പർവതനിരകളാണ്. Eg: മൗണ്ട് എവറസ്റ്റ്, കാഞ്ചൻ ജംഗ

ഹിമാചൽ:

- ലസ്സർ ഹിമാലയം എന്നറിയപ്പെടുന്നു.
- സമുദ്രനിരപ്പിൽ നിന്ന് 3500 മുതൽ 4500 മീറ്റർ വരെയാണ് ശരാശരി ഉയരം.
- ഈ പർവതനിരയുടെ വീതി 60 മുതൽ 80 കിലോമീറ്റർ വരെയാണ്.

സിവാലിക്:

- ഔട്ടർ ഹിമാലയം എന്നറിയപ്പെടുന്നു.
- ഹിമാലയ പർവതനിരകളിൽ ഏറ്റവും തെക്കേ അറ്റത്തുള്ള നിരയാണിത്.
- ഇത് ഗംഗാ സമതലത്തിന്റെ അതിർത്തിയായി നിലകൊള്ളുന്നു.
- ശരാശരി 600 മുതൽ 1500 മീറ്റർ വരെയാണ് ഇതിന്റെ ഉയരം.
- വീതി ശരാശരി 10 മുതൽ 150 കിലോമീറ്റർ വരെയാണ്.

കിഴക്കൻ കുന്നുകൾ (പൂർവാചൽ)

- പടിഞ്ഞാറൻ ഹിമാലയത്തെ അപേക്ഷിച്ച് ഉയരം കുറഞ്ഞ കുന്നുകളാണിവ.
- അരുണാചൽ പ്രദേശ് മുതൽ മിസോറം വരെ വടക്ക്-തെക്ക് ദിശയിൽ ഇവ വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു.
- സമുദ്രനിരപ്പിൽ നിന്ന് 500 മുതൽ 3000 മീറ്റർ വരെയാണ് ഇവയുടെ ശരാശരി ഉയരം.
- പട്ടായ്ബം, നാഗാ കുന്നുകൾ, മിസോ കുന്നുകൾ, മണിപ്പൂർ കുന്നുകൾ എന്നിവയാണ് പ്രധാന കുന്നുകൾ.
- ലോകത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ മഴ ലഭിക്കുന്ന ചിറാപുഞ്ചി, മൗസിൻറാം എന്നിവ ഈ മേഖലയിലാണ്.

- കിഴക്കൻ ഹിമാലയൻ മേഖലയിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന കൊടുമുടി നംചാ ബർവ (7756 മീറ്റർ) ആണ്.

3. ഭൗമഫലകങ്ങളുടെ ചലനം കാരണം ഭൂമിയുടെ ഉപരിതലം നിരന്തരമായ മാറ്റങ്ങൾക്ക് വിധേയമാകുന്നു.

- a) മൂന്ന് തരം ഫലക അതിർത്തികൾ പേരുനൽകുക.
- b) ഹിമാലയ പർവതനിരകൾ രൂപപ്പെട്ടത് എങ്ങനെയെന്ന് ചുരുക്കത്തിൽ വിവരിക്കുക.

a) ഫലക അതിർത്തികളുടെ തരങ്ങൾ:

- **സംയോജക സീമ :** ഫലകങ്ങൾ പരസ്പരം അടുത്തുവരുന്ന അതിർത്തികൾ.
- **വിയോജക സീമ ചേദക സീമ :** ഫലകങ്ങൾ പരസ്പരം അകന്നുപോകുന്ന അതിർത്തികൾ.
- **ചേദക സീമ:** ഫലകങ്ങൾ പരസ്പരം തിരശ്ചീനമായി ഉരസി നീങ്ങുന്ന അതിർത്തികൾ.

b) ഹിമാലയത്തിന്റെ രൂപീകരണം:

- ഒരു സംയോജക സീമയിലാണ് ഹിമാലയം രൂപംകൊണ്ടത്.
- ദശലക്ഷക്കണക്കിന് വർഷങ്ങൾക്ക് മുമ്പ്, **ഇന്ത്യൻ ഫലകം** വടക്കോട്ട് നീങ്ങി **യൂറേഷ്യൻ ഫലകവുമായി** കൂട്ടിയിടിക്കാൻ തുടങ്ങി.
- ഈ രണ്ട് വലിയ ഭൂഖണ്ഡങ്ങൾക്കിടയിൽ **ടെത്തീസ് (Tethys) കടൽ** സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്നു.
- ഫലകങ്ങൾ കൂട്ടിമുട്ടിയപ്പോൾ, ടെത്തീസ് കടലിന്റെ അടിത്തട്ടിലെ അവസാദ ശിലകൾ അമർത്തപ്പെടുകയും മടക്കുകൾക്ക് വിധേയമാവുകയും ചെയ്തു.
- ഈ തീവ്രമായ മടക്ക പ്രക്രിയയുടെയും ഉയർച്ചയുടെയും ഫലമായാണ് ഹിമാലയം എന്ന **മടക്കു പർവതം** രൂപംകൊണ്ടത്.

4. നദീതടങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഹിമാലയത്തിന്റെ പ്രാദേശിക വിഭാഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുക.

നദികളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഹിമാലയത്തെ പ്രധാനമായും മൂന്ന് പ്രാദേശിക വിഭാഗങ്ങളായി തിരിച്ചിരിക്കുന്നു: പടിഞ്ഞാറൻ ഹിമാലയം, മധ്യ ഹിമാലയം, കിഴക്കൻ ഹിമാലയം

പടിഞ്ഞാറൻ ഹിമാലയം

- സിന്ധു നദി മുതൽ കാളി നദി വരെ ഏകദേശം 880 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിൽ ഇത് വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു.

- ഈ പ്രദേശം **കാശ്മീർ ഹിമാലയം, ഹിമാചൽ ഹിമാലയം, കുമയൂൺ ഹിമാലയം** എന്നിങ്ങനെ വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

a) കാശ്മീർ ഹിമാലയം

- ജമ്മു കശ്മീർ, ലഡാക്ക് മേഖലകളിലായി ഏകദേശം 3.5 ലക്ഷം ചതുരശ്ര കിലോമീറ്റർ വിസ്തൃതിയിൽ ഇത് വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു.
- ഈ മലനിരകൾക്ക് ഏകദേശം 700 കിലോമീറ്റർ നീളവും 500 കിലോമീറ്റർ വീതിയുമുണ്ട്.
- കാരക്കോറം, സസ്തർ, ലഡാക്ക്, പീർ പഞ്ച്ജാൽ** എന്നിവയാണ് ഇവിടുത്തെ പ്രധാന മലനിരകൾ.
- ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന കൊടുമുടിയായ **കെ2** ഇവിടെയാണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്.
- മനോഹരമായ താഴ്വരകളായ **കാശ്മീർ, കുളു, കാംഗ്ര** എന്നിവയ്ക്ക് ഈ പ്രദേശം പ്രശസ്തമാണ്.
- ഷിംല, മണാലി, ഗുൽമാർഗ്, ശ്രീനഗർ എന്നിവ ഇവിടുത്തെ പ്രധാന വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളാണ്.
- ഉയർന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ പുൽമേടുകളെ കാശ്മീരിൽ '**മാർഗ്**' എന്നും കുമയൂൺ മേഖലയിൽ '**ബുഗ്യാലുകൾ**' എന്നും വിളിക്കുന്നു.
- സോജി ലാ, റോഹ്താങ്** തുടങ്ങിയ തന്ത്രപ്രധാനമായ ചുരങ്ങൾ ഈ മേഖലയിലാണ്.
- കാശ്മീരിലെ **ദാൽ തടാകം** ഉൾപ്പെടെയുള്ള ശുദ്ധജല തടാകങ്ങളും ഉയർന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ തടാകങ്ങളും ഇവിടെയുണ്ട്.
- ലോകത്തിലെ നീളമേറിയ ഹിമാനികളിലൊന്നായ **സിയാച്ചിൻ** കാരക്കോറം നിരകളിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു.

b) ഹിമാചൽ ഹിമാലയം

- ഹിമാചൽ ഹിമാലയത്തിന്റെ സിംഹഭാഗവും ഹിമാചൽ പ്രദേശ് സംസ്ഥാനത്താണ്.
- ചെനാബ്, രാവി, ബിയാസ്** എന്നിവയാണ് ഈ പ്രദേശത്തിലൂടെ ഒഴുകുന്ന പ്രധാന നദികൾ.
- ധൗലാധർ, പീർ പഞ്ച്ജാൽ** എന്നിവയാണ് ഇവിടുത്തെ പ്രധാന പർവതനിരകൾ.
- സുരജ്ജാൽ, ചന്ദ്രതാൽ** തുടങ്ങിയ ശുദ്ധജല തടാകങ്ങൾ ഈ മലനിരകളിൽ കാണപ്പെടുന്നു.
- ബരലാച്ച ലാ** ചുരം ഹിമാചൽ പ്രദേശിനെയും ലഡാക്കിനെയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന പ്രധാന പാതയാണ്.
- റോഹ്താങ് ചുരം** കുളു താഴ്വരയെ ലാഹൗൾ, സ്തിതി താഴ്വരകളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നു.
- കുളു, കാംഗ്ര, ലാഹൗൾ തുടങ്ങിയ പ്രശസ്തമായ താഴ്വരകൾ ഇവിടെയുണ്ട്.
- ഷിംല, മണാലി തുടങ്ങിയ വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങൾ വേനൽക്കാലത്തെ സുഖകരമായ കാലാവസ്ഥയ്ക്കും സൈതുകാലത്തെ മഞ്ഞുവീഴ്ചയ്ക്കും പേരുകേട്ടതാണ്.

c) ഉത്തരാഖണ്ഡ് ഹിമാലയം

- സത്ലുജ് നദി മുതൽ കാളി നദി വരെ നീളുന്ന പർവതഭാഗമാണിത്.
- ഇതിന്റെ പടിഞ്ഞാറൻ ഭാഗം **ഗഡ്വാൾ ഹിമാലയം** എന്നും കിഴക്കൻ ഭാഗം **കുമയൂൺ ഹിമാലയം** എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു.
- **നന്ദാദേവി, കാമെറ്റ്, ബദരീനാഥ്, കേദാർനാഥ്** എന്നിവ ഇവിടുത്തെ പ്രധാന കൊടുമുടികളാണ്.
- ഗംഗ, യമുന നദികൾ ഉത്ഭവിക്കുന്നത് ഇവിടുത്തെ **ഗംഗോത്രി, യമുനോത്രി** ഹിമാനികളിൽ നിന്നാണ്.
- നൈനിറ്റാൾ, ഭീംതാൾ എന്നിവ ഇവിടുത്തെ പ്രധാന ശുദ്ധജല തടാകങ്ങളാണ്.
- മണികരനിൽ ഭൂഗർഭ താപോർജ്ജം ഉപയോഗിച്ച് ഒരു വൈദ്യുത നിലയം പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.
- ശിവാലിക് കുന്നുകൾക്കും ലസ്സർ ഹിമാലയത്തിനും ഇടയിലുള്ള പരന്ന താഴ്വരകളെ '**ഡൂണുകൾ**' എന്ന് വിളിക്കുന്നു. ഉദാഹരണം: **ഡെറാഡൂൺ**.
- ഉയർന്ന മലഞ്ചെരുവുകളിൽ കാണപ്പെടുന്നതും ശൈത്യകാലത്ത് മഞ്ഞുമൂടിക്കിടക്കുന്നതുമായ വേനൽക്കാല പുൽമേടുകളാണ് **ബുഗ്യാലുകൾ**.

മധ്യ ഹിമാലയം

- കാളി നദിക്കും ടീസ് നദിക്കും ഇടയിൽ ഏകദേശം 800 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിലാണ് ഇത് വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നത്.
- ഇതിന്റെ ഭൂരിഭാഗവും നേപ്പാളിലായതിനാൽ ഇതിനെ **നേപ്പാൾ ഹിമാലയം** എന്നും വിളിക്കുന്നു.
- ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന കൊടുമുടിയായ **എവറസ്റ്റ്**, മൂന്നാമത്തെ ഉയർന്ന കൊടുമുടിയായ **കാഞ്ചൻജംഗ** എന്നിവ ഇവിടെയാണ്.
- ഗംഗ, യമുന, ഗന്ധക് തുടങ്ങിയ നദികൾ ഇവിടുത്തെ കുറ്റൻ ഹിമാനികളിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്നു.
- കാഠ്മണ്ഡു, പൊഖറ, ബദരീനാഥ്, കേദാർനാഥ് എന്നിവ പ്രധാന തീർത്ഥാടന-വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളാണ്.
- നേപ്പാളിലെ ഫേവ തടാകം, മാനസരോവർ എന്നിവ പ്രധാന ഭൂപ്രകൃതി സവിശേഷതകളാണ്.
- നാഥു ലാ, ലിപുലേഖ് തുടങ്ങിയ ഉയർന്ന ചുരങ്ങൾ ഇവിടെയുണ്ട്.

കിഴക്കൻ ഹിമാലയം

- ടീസ് നദി മുതൽ ബ്രഹ്മപുത്ര നദി വരെ ഏകദേശം 720 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിൽ ഇത് വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു.
- ഈ പ്രദേശം **അസം ഹിമാലയം** എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു.
- പടിഞ്ഞാറൻ ഹിമാലയത്തെ അപേക്ഷിച്ച് ഇവിടെ കൂടുതൽ മഴ ലഭിക്കുന്നു.
- ഡാർജിലിംഗ്, ഗാങ്ടോക്ക്, തവാങ് എന്നിവ ഇവിടുത്തെ പ്രശസ്തമായ വിനോദസഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളാണ്.

- ബ്രഹ്മപുത്ര നദി ആഴത്തിലുള്ള ഇടുക്കുകളിലൂടെ ഇന്ത്യയിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നത് ഈ ഭാഗത്തുകൂടിയാണ്.
- സിക്കിമിലെ **സോംഗോ തടാകം** ഇവിടുത്തെ പ്രധാന ആകർഷണമാണ്.
- **ബോംഡില, ജെലപ് ലാ** തുടങ്ങിയ തന്ത്രപ്രധാനമായ ചുരങ്ങൾ ഈ മേഖലയിലുണ്ട്.
- നിബിഢമായ നിത്യഹരിത വനങ്ങളാൽ സമ്പന്നമായ ഈ പ്രദേശം ജൈവവൈവിധ്യ കേന്ദ്രമായി അറിയപ്പെടുന്നു.
- ബ്രഹ്മപുത്രയ്ക്ക് അപ്പുറം തെക്കോട്ടു നീളുന്ന കുന്നുകളെ **പൂർവാചൽ** എന്ന് വിളിക്കുന്നു. ഇതിൽ പട്ടായ് ബം, നാഗ, മിസോ കുന്നുകൾ ഉൾപ്പെടുന്നു.
- തണുത്ത കാലാവസ്ഥയും പ്രത്യേക മണ്ണും ഉള്ളതിനാൽ ഈ പ്രദേശം **തേയില കൃഷിക്ക്** ഏറ്റവും അനുയോജ്യമാണ്.

5. "ഹിമാലയം ഇന്ത്യൻ ഉപഭൂഖണ്ഡത്തിന്റെ വലിയൊരു കാലാവസ്ഥാ വിഭജകമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു." ഈ പ്രസ്താവനയെ സാധൂകരിക്കുക.

- മധ്യേഷ്യയിൽ നിന്നുള്ള അതിശൈത്യമുള്ള കാറ്റുകളെ ഇന്ത്യയിലേക്ക് കടക്കാതെ തടയുന്ന ഒരു മതിൽ പോലെ ഹിമാലയം നിലകൊള്ളുന്നു.
- ഈർപ്പം നിറഞ്ഞ തെക്കുപടിഞ്ഞാറൻ മൺസൂൺ കാറ്റുകളെ തടഞ്ഞുനിർത്തുന്നതിലൂടെ ഹിമാലയത്തിന്റെ തെക്കൻ ചരിവുകളിലും വടക്കുകിഴക്കൻ ഇന്ത്യയിലും കനത്ത മഴ ലഭിക്കുന്നു.
- പർവതങ്ങളുടെ ഉയർന്ന സ്ഥാനം കാരണം ലഡാക്ക് പോലുള്ള ഇടങ്ങളിൽ അതിശൈത്യം അനുഭവപ്പെടുമ്പോൾ സമതലങ്ങളെ ഇത് താരതമ്യേന ചൂടുള്ളതായി നിലനിർത്തുന്നു.
- അടിവാരങ്ങൾ മുതൽ മുകൾത്തട്ട് വരെയുള്ള ഭൂപ്രകൃതിയിലെ മാറ്റങ്ങൾ ഹിമാലയൻ മേഖലയിലെ കാലാവസ്ഥയിൽ വലിയ വ്യത്യാസങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നു.

6. ഹിമാലയൻ നദികളുടെ സവിശേഷതകളെയും അവ ഭൂപ്രകൃതിയിൽ വരുത്തുന്ന മാറ്റങ്ങളെയും താരതമ്യം ചെയ്യുക.

- മഴവെള്ളത്തിൽ നിന്നും മഞ്ഞുരുക്കുന്നതിലൂടെയും വെള്ളം ലഭിക്കുന്നതിനാൽ സിന്ധു, ഗംഗ, ബ്രഹ്മപുത്ര നദികൾ വർഷം മുഴുവൻ വറ്റാതെ ഒഴുകുന്നു.
- പർവതങ്ങളിലൂടെയുള്ള വേഗത്തിലുള്ള ഒഴുക്ക് കാരണം ഈ നദികൾ ആഴമേറിയ V-ആകൃതിയിലുള്ള താഴ്വരകളും വെള്ളച്ചാട്ടങ്ങളും നിർമ്മിക്കുന്നു.
- സമതലങ്ങളിൽ എത്തുമ്പോൾ ഈ നദികൾ ഫലഭൂയിഷ്ടമായ മണ്ണ് നിക്ഷേപിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇവ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിനും പാത വ്യതിയാനങ്ങൾക്കും കാരണമാകുന്നു.

7. ഹിമാലയത്തിലെ സ്വാഭാവിക സസ്യജാലങ്ങളും വന്യജീവികളും ഉയരത്തിനനുസരിച്ച് മാറുന്നത് എങ്ങനെയെന്ന് വിശദീകരിക്കുക.

- ഉയരം, ഭൂപ്രകൃതി, കാലാവസ്ഥ എന്നിവയിലുണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസങ്ങൾ സസ്യജാലങ്ങളിൽ വലിയ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുന്നു.
- താഴ്വരകളിൽ ഇലപൊഴിയും വനങ്ങളും 1000 മുതൽ 2000 മീറ്റർ വരെ ഉയരത്തിൽ പൈൻ, ദേവദാരു തുടങ്ങിയ സൂചിയില മരങ്ങളും കാണപ്പെടുന്നു.
- അതിശൈത്യമുള്ള ഏറ്റവും ഉയർന്ന ഭാഗങ്ങളിൽ പായലുകളും കുറ്റിച്ചെടികളും ഉൾപ്പെടുന്ന തുന്ദ്രാ സസ്യജാലങ്ങളാണ് വളരുന്നത്.
- യാക്ക്, കസ്തൂരിമാൻ, മഞ്ഞുപൂലി തുടങ്ങിയ അപൂർവ്വ മൃഗങ്ങളുടെ സ്വാഭാവിക വാസസ്ഥലമാണ് ഈ പർവതമേഖല

8. ഹിമാലയൻ മേഖലയിലെ വിവിധ മനുഷ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളെയും തൊഴിലുകളെയും കുറിച്ച് വിശകലനം ചെയ്യുക.

- കുത്തനെയുള്ള ചരിവുകളും കുറഞ്ഞ താപനിലയും കാരണം മലഞ്ചരിവുകൾ തട്ടുതട്ടായി വെട്ടി നെല്ല് ഉരുളക്കിഴങ്ങും കൃഷി ചെയ്യുന്നു.
- കാശ്മീർ താഴ്വരയിലെ 'കരേവാസ്' എന്ന ഗ്ലേഷ്യൽ നിക്ഷേപമുള്ള മണ്ണിലാണ് വിലയേറിയ കൗങ്കുമപ്പൂ കൃഷി ചെയ്യുന്നത്.
- കന്നുകാലി വളർത്തൽ ഒരു പ്രധാന തൊഴിലായ ഇവിടെ ഗുജർമാരെപ്പോലെയുള്ള നാടോടി ഗോത്രങ്ങൾ കാലങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് മൃഗങ്ങളുമായി സഞ്ചരിക്കുന്നു.
- തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രങ്ങൾ മുതൽ സ്കീയിംഗ്, പാരാഗ്ലൈഡിംഗ് തുടങ്ങിയ സാഹസിക വിനോദങ്ങൾ വരെ ഇന്ന് ഹിമാലയത്തിലെ പ്രധാന വരുമാന മാർഗ്ഗമാണ്.

9. ഹിമാലയൻ മേഖലയിലെ വിനോദസഞ്ചാരത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം വിശദീകരിക്കുക.

- അനുകൂലമായ ഭൂപ്രകൃതി കാരണം ഹിമാലയൻ മേഖല വിനോദസഞ്ചാരത്തിന് വലിയ സാമ്പത്തിക സാധ്യതയുള്ള പ്രദേശമായി മാറിയിരിക്കുന്നു.
- കൈലാസ്, മാനസസരോവർ, അമർനാഥ്, ഹേമകുണ്ഡ് സാഹിബ് തുടങ്ങിയ തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്കുള്ള യാത്രകളാണ് തുടക്കത്തിൽ വിനോദസഞ്ചാരത്തിന് വഴിയൊരുക്കിയത്.
- 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഷിംല, ഡാർജിലിംഗ്, മസ്കറി, നൈനിറ്റാൾ തുടങ്ങിയ സുഖവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചെടുത്തു.
- പർവ്വതാരോഹണം, പാരാഗ്ലൈഡിംഗ്, സ്കീയിംഗ് തുടങ്ങിയ സാഹസിക വിനോദസഞ്ചാര പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇന്ന് ഈ മേഖലയിൽ വലിയ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു.